

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Gheorghieva Dora, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 august 2021, în cauza penală privind-o pe

CHIȘLEAC Svetlana XXXXX *născută la*
XXXXX, originară din XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.11.2020 -20.04.2021;

Instanța de apel: 21.05.2021 -24.08.2021;

Instanța de recurs: 26.10.2021- 01.12.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, din 20 aprilie 2021, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală* Chișleac Svetlana a fost recunoscută vinovată și condamnată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal (fapta din 23 septembrie 2018) – la închisoare pe termen de 1 an;

- art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal (fapta din 07 noiembrie 2018) – la închisoare pe termen de 1 an și 6 luni;

- art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal (fapta din 04 mai 2020) – la închisoare pe termen de 2 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicatei s-a stabilit lui Chișleac Svetlana pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, cu executare în penitenciar pentru femei de tip semiînchis.

S-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Chișleac Svetlana la data de 23 septembrie 2018, în jurul orei 18:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul amplasat în XXXXX, unde locuia împreună cu soțul Chișleac Gheorghe și fiul Chișleac Nicolae, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra

membrilor familiei, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, în urma unui conflict inițiat cu Chișleac Gheorghe, pe motiv că ultimul i-a făcut observație ei și lui Chișleac Nicolae să nu consume băuturi alcoolice și a vărsat rachiul pe care-l consumau ei, i-a aplicat lui Chișleac Gheorghe două lovituri cu un teu din lemn în regiunea capului, după ce Chișleac Nicolae s-a apropiat și el de Chișleac Gheorghe și i-a aplicat o lovitură în cap cu muchia toporului, de la care Chișleac Gheorghe a căzut jos, pierzând conștiința. În rezultatul acțiunilor violente ale Svetlanei Chișleac și Chișleac Nicolae, lui Chișleac Gheorghe i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de plagă frontal-stânga, parietal dreapta și zigomatic dreapta, care potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 201814D0182 din 13 decembrie 2018 au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dure, contondente, care condiționează dereglarea sănătății pe timp scurt și se califică ca vătămare corporală ușoară.

Tot ea, la data de 07 noiembrie 2018, în jurul orelor 20:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul amplasat în XXXXX, unde locuia împreună cu soțul Chișleac Gheorghe și fiul Chișleac Nicolae, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra membrilor familiei, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, în urma unui conflict inițiat cu Chișleac Gheorghe pe motiv că ultimul i-a făcut observație lui Chișleac Nicolae să nu fumeze în casă, precum și i-a interzis acestuia să meargă să procure vin la solicitarea Svetlanei Chișleac, i-a aplicat lui Chișleac Gheorghe o lovitură cu un rotitor din lemn în regiunea capului, precum și mai multe lovituri peste picioare, în timp ce Chișleac Nicolae i-a aplicat lui Chișleac Gheorghe multiple lovituri cu pumnii în cap. În rezultatul acțiunilor violente ale Svetlanei Chișleac și Chișleac Nicolae, lui Chișleac Gheorghe i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de plagă pe cap, echimoze pe față și genunchiul drept, care potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 201814D0181 din 13 decembrie 2018, au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dure, contondente, care condiționează dereglarea sănătății pe timp scurt și se califică ca vătămare corporală ușoară.

Tot ea, la data de 04 mai 2020, în jurul orelor 16:00-17:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul amplasat în XXXXX, unde locuia împreună cu soțul Chișleac Gheorghe și fiul Chișleac Nicolae, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra membrilor familiei, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, în urma unui conflict inițiat cu Chișleac Gheorghe pe motiv că ultimul le-a solicitat ei și lui Chișleac Nicolae să părăsească domiciliul din motiv că ei consumă alcool și nu lucrează în gospodărie, împreună cu Chișleac Nicolae l-au maltratat pe Chișleac Gheorghe, Chișleac Nicolae aplicându-i lovituri cu ghipsul plasat pe antebrațul stâng în regiunea capului, iar Chișleac Svetlana aplicându-i lovituri cu un polonic metalic peste diferite părți ale corpului. Ulterior, în aceeași zi, în jurul orei 18:00, Chișleac Svetlana, aflând despre

faptul că Chișleac Gheorghe a comunicat despre agresiunea față de el unei vecine, care a sesizat în acest sens organul de poliție, i-a comunicat acest fapt lui Chișleac Nicolae, care s-a poziționat deasupra lui Chișleac Gheorghe și l-a imobilizat, apăsându-l pe gât cu ghipsul plasat pe antebrațul stâng. În rezultatul acțiunilor violente ale lui Chișleac Nicolae, manifestate prin apăsarea lui Chișleac Gheorghe cu ghipsul plasat pe antebrațul stâng, acțiuni care nu au fost cuprinse în intenția Svetlanei Chișleac, a survenit decesul lui Chișleac Gheorghe în urma asfixiei mecanice-sugrumării cu mâinile, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 202014C0094 din 23.06.2020. De asemenea, în urma acțiunilor agresive ale Svetlanei Chișleac și Chișleac Nicolae, lui Chișleac Gheorghe i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de plăgi contuzionate superficiale pe cap, excoriație pe frunte, echimoză lombară pe stânga suprafața anterioară, care potrivit aceluiași raport de expertiză judiciară au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri dure-contondente cu puțin timp înaintea decesului, care condiționează dereglarea sănătății pe timp scurt și se califică ca vătămare corporală ușoară, careva influență asupra survenirii morții neavând.

Astfel, acțiunile lui Chișleac Svetlana au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanța, prin care a încasa de la Chișleac Svetlana în folosul statului cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea constatării medico-legale/ expertizei judiciare în sumă totală de 25.804,19 lei, în rest a se menține sentința fără modificări.

În motivarea apelului s-a indicat că, deși, instanța de judecată a dat apreciere corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și a condamnat-o pe Chișleac Svetlana, recunoscând-o vinovată de săvârșirea infracțiunilor (3 episoade) prevăzute de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, consideră că instanța ilegal a respins solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la Chișleac Svetlana a cheltuielilor suportate pentru efectuarea constatărilor medico-legale și expertizelor judiciare, în sumă totală de 25804,19 lei. Indică că instanța nu a ținut cont de prevederile art. 227- 229 Cod de procedură penală ce obligă condamnată să recupereze cheltuielile judiciare suportate din contul statului.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 august 2021, apelul procurorului a fost admis, cu casarea sentinței în partea cheltuielilor de judecată și pronunță o nouă hotărâre în această parte prin care cheltuielile judiciare suportate în cauză se trec parțial în contul condamnatului.

S-a încasat din contul lui Chișleac Svetlana în beneficiul statului cheltuielile judiciare suportate în cadrul procesului penal în sumă de 1456 lei. În rest sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, soluția formulată de instanța de fond nu corespunde rigorilor prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, care prevede că *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.*

Instanța de apel a constatat întemeiat apelul procurorului în sensul formulat, urmând admiterea acestuia, casarea parțială a sentinței în partea contestată și pronunțarea unei noi hotărâri.

Însă, specifică că legiuitorul la art. art. 227-229 Cod de procedură penală, a stabilit clar semnificația cheltuielilor judiciare, care sunt acestea și din contul cui sunt suportate, iar aceste chestiuni la judecarea cauzei în instanța de judecată sunt soluționate în corespundere cu art. 385 Cod de procedură penală.

Astfel, s-a reținut că toate cheltuielile judiciare sunt suportate la momentul derulării efective a acțiunilor procesuale de către stat, or, la etapa respectivă procesul penal este guvernat de principiul prezumției nevinovăției.

Având în vedere că pentru stabilirea adevărului în cauză, organul de urmărire penală era obligat să dispună efectuarea expertizelor judiciare menționate, care în ansamblul probatoriu au dus la pronunțarea unei sentințe de condamnare, evident este faptul că acestea urmau a fi suportate din contul inculpatei, deoarece a fost pronunțată sentința de condamnare.

Totodată, instanța de apel a admis parțial solicitarea acuzatorului cu privire la încasarea din contul inculpatei a tuturor cheltuielilor suportate pentru toate rapoartele de expertiză judiciară efectuate în cadrul examinării speței, ce se estimează la suma de 25.804,19 lei. Or, inițial Chișleac Svetlana și Chișleac Nicolae au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (4) Cod penal, dar ulterior, ca urmare a expertizei judiciare psihiatrice în staționar a inculpatului Chișleac Nicolae, s-a stabilit că acesta suferă de maladie psihică cronică „*Retard mintal moderat cu imaturitatea psihoefectivă severă*” și astfel s-au disjunct materialele cauzei penale în privința lui Chișleac Nicolae și a lui Chișleac Svetlana. Subsecvent, instanța de apel a conchis că urmează a fi separate și rapoartele de expertiză judiciară efectuate în privința inculpaților.

Astfel, rezultă că în privința inculpatei au fost efectuate următoarele expertize: constatării medico-legale (raport nr. 201814P392 din 24.09.2018) la suma de 128 lei; expertizei judiciare (raport nr. 201814D0182 din 13.12.2018) la suma de 320 lei; constatării medico-legale (raport nr. 201814P0435 din 13.11.2018) la suma de 128 lei; expertizei judiciare (raport nr. 201814D0181 din 13.12.2018) la suma de 320 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202014P0158 din 05.05.2020) la suma de 128 lei; expertizei judiciare (raport nr. 20200500180 din 27.05.2020) la suma de 560 lei, iar în total suma de 1456 lei, care și urmează a fi încasată din contul acesteia.

Cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare (raport nr. 201935A0071 din 03.04.2019) la suma de 1078 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202036S0011 din 09.04.2020) la suma de 9473,33 lei; expertizei judiciare

(raport nr. 202014P0157 din 05.05.2020) la suma de 224 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202014C0094 din 23.07.2020) la suma de 4304 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202036S0067 din 19.08.2020) la suma de 9140,86 lei, iar în total suma de 24348,19 lei, nu au tangență cu învinuirea adusă inculpatei pe această cauză penală, deci nu poate fi pusă în sarcina ei.

Cât privește alegațiile invocate că, la examinarea cauzei în ordine de apel, precum că inculpata nu are posibilitatea să achite cheltuielile judiciare deoarece nu este angajată oficial în câmpul muncii, lucrează ocazional, instanța de apel a constatat ca fiind pur declarative, ne fiind anexate careva probe în demonstrarea situației materiale precare.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea încasării de la inculpată a cheltuielilor de judecată și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri privind revizuirea cauzei în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

În motivare recurentul a indicat că, în prezenta cauză la faza urmăririi penale au fost efectuate 11 expertize diverse, care au fost numite și efectuate pentru descoperirea infracțiunilor săvârșite de inculpata. În conformitatea cu prevederile art. 227, 229 Cod de procedură penală, instanța de apel a lăsat fără atenție raporturile de expertize prezente în materialele cauzei penale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal reține că recurentul, nefiind de acord cu decizia contestată o critică, ca temei pentru recurs invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală. În conținutul textului recurentul invocă dezacordul cu încasarea parțială a cheltuielilor de judecată din contul inculpatei fără a specifica asupra căror motive concrete invocate în apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, ori individualizarea greșită a pedepsei, pe când ultimul este de acord cu încadrarea juridică stabilită de prima instanță.

Verificând materialele cauzei, Colegiul penal constată că, temeiurile invocate de recurent, prevăzute în pct. 6), 10) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, nu

și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Cu referire la solicitarea recurentului precum că instanța de apel nefondat a admis parțial încasarea din contul inculpatei a cheltuielilor de judecată în beneficiul statului, Colegiul reține ca fiind argumentată poziția instanței de apel și în acest sens, or, potrivit art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

În situația dată, instanța de apel detaliat a argumentat decizia sa privind casarea parțială a cheltuielilor de judecată, menționând că infracțiunea a fost comisă de 2 inculpați, iar pe parcurs cauza a fost disjunsă. La caz, expertizele judiciare și constatările medico-legale au fost efectuate pentru descoperirea infracțiunilor în privința ambilor inculpați în sumă de 25.804, 19 lei.

Instanța de apel a invocat că „... în privința inculpatei Chișleac Svetlana au fost efectuate următoarele expertize: constatării medico-legale (raport nr. 201814P392 din 24.09.2018) la suma de 128 lei; expertizei judiciare (raport nr. 201814D0182 din 13.12.2018) la suma de 320 lei; constatării medico-legale (raport nr. 201814P0435 din 13.11.2018) la suma de 128 lei; expertizei judiciare (raport nr. 201814D0181 din 13.12.2018) la suma de 320 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202014P0158 din 05.05.2020) la suma de 128 lei; expertizei judiciare (raport nr. 20200500180 din 27.05.2020) la suma de 560 lei, iar în total suma de 1456 lei, care și urmează a fi încasată din contul acesteia.

Cheltuielile judiciare suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare (raport nr. 201935A0071 din 03.04.2019) la suma de 1078 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202036S0011 din 09.04.2020) la suma de 9473,33 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202014P0157 din 05.05.2020) la suma de 224 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202014C0094 din 23.07.2020) la suma de 4304 lei; expertizei judiciare (raport nr. 202036S0067 din 19.08.2020) la suma de 9140,86 lei, iar în total suma de 24348,19 lei, nu au tangență cu învinuirea adusă inculpatei pe această cauză penală, deci nu poate fi pusă în sarcina ei”

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa referitor la cheltuielile de judecată pentru rapoartele de expertize judiciare, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în

prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel, or de a motiva diferit răspunsul la aceleași argumente invocate în cererea de apel, în contextul oferirii răspunsurilor plauzibile de către instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror și, potrivit legii decide inadmisibilitatea lui, ca fiind vădit neîntemeiat.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante prescrise la art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, iar temei pentru admiterea recursului ordinar declarat de procuror nu există și potrivit legii, se impune inadmisibilitatea lui ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, Gheorghieva Dora, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 august 2021, în cauza penală privind-o pe **CHIȘLEAC Svetlana XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 ianuarie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN